

бичків (22,1%) і найбільш високим у помісей українська м'ясна х симентальська (31,1%). У помісей лімузин х симентальська рівень рентабельності становив 24,6%.

УДК: 636.2.834.882

М.М.КОЛТА¹, В.І.ЗІНКЕВИЧ², О.В.ДУЛЬЧАК²

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПОМІСНИХ ДОЧОК ОЦІНЮВАНИХ БУГАЙВ-ПЛІДНИКІВ СИМЕНТАЛЬСЬКОЇ ТА ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРІД В УМОВАХ ЛЬВІВЩИНИ

¹Інститут землеробства і тваринництва західного регіону УААН

²Передкарпатський філіал Інституту землеробства і тваринництва західного регіону УААН

Прискорення процесу підвищення потенціалу молочної продуктивності, в значній мірі, пов'язане з більш ефективним використанням кращих світових генетичних ресурсів. Виключно позитивним прикладом генетичного впливу на молочну худобу в багатьох країнах світу є широке використання генотипу голштинської породи, яка має найвищий у світі потенціал молочності [М.Я.Єфіменко, Я.Н.Данилків, 1982; П.Н.Прохоренко, Ж.Г.Логинов, 1985; В.П.Буркат, 1988; М.В.Зубець, Ю.М.Карасик, В.П.Буркат і ін., 1990; М.В.Зубець 1994; В.П.Буркат, А.П.Кругляк, 1998].

Дослідження проводилися в господарствах Стрийського, Дрогобицького та Жидачівського районів Львівської області (табл. 1), в яких розводять симентальську худобу і проводиться робота із створення нового прикарпатського типу симентальської худоби з прилиттям крові голштинської породи. На даний час у господарствах цих районів нараховується всього 1134 (38,7%) чистопородних корів симентальської породи та 1797 (61,3%), помісних корів різної кровності.

Найбільший відсоток тварин новостворюваного типу (41,2%) становлять помісі I-покоління (1/2Сх1/2Г), 17,4% – помісі II-покоління (3/4Сх1/4Г) і найменше 4,4% – тварини генотипу (3/4Гх1/4С).

1. Породний склад симентальської худоби та її помісей в господарствах Львівської області

Породність	Всього, голів		Телички			% вводу первісток в основне стадо
	ВРХ	Корів	до 1 року	ст. 1 року	до 2-х років	
симентал ч/п	2129	1134	457	325	213	15,6
1/2С х 1/2Г	2376	1255	528	342	251	18,5
3/4С х 1/4Г	1005	427	203	196	179	21,2
3/4Г х 1/4С	254	115	54	47	38	20,5
Всього	5764	2931	1242	910	681	

У зв'язку з малочисельністю поголів'я, високими темпами їх вибуття, ввід первісток в основне стадо коливається в межах 15,6-20,5%, що є вкрай недостатнім для забезпечення інтенсивного селекційного процесу.

Аналіз молочної продуктивності корів різних генотипів у вищезгаданих господарствах показав, що помісні корови мають вищу молочну продуктивність на 14,4 – 27,8%, порівняно з чистопородними симентальськими (табл. 2).

2. Продуктивність дочок оцінюваних бугаїв, $M \pm m$

Кличка, інвент. №	Належність до ліній	Кіль- кість дочок, гол.	Пород- ність	Лак- тація	Надій молока, кг		Вміст жиру, %	
					$M \pm m$	C_v	$M \pm m$	C_v
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Дослідне господарство "Лішнянське"								
Росток 4838	Радоніса 838	18	ч/п сим.	III	2289±88,9	6,43	3,70±0,01	3,08
Кумач 8154	Етапа 967	14	ч/п сим.	III	2635±137,2	9,46	3,72±0,02	2,34
Вічний 846	Радоніса 838	16	ч/п сим.	II	2429±74,7	6,08	3,80±0,09	2,21
Компас 2354	Радоніса 838	10	ч/п сим.	I	3256±108,5	14,6	3,75±0,07	2,85
Торо 23	С.Т.Рокіта	21	1/2С x 1/2Г	III	3078±30,7	6,03	3,75±0,02	0,69
Драгомер 616827	Рефлекшн Соверінг	8	1/2С x 1/2Г	III	3125±105,3	7,60	3,82±0,10	1,10
Господарство "Літинське"								
Кумач 8154	Етапа 967	27	ч/п сим.	I	2208±102,4	5,77	3,68±0,10	3,29
Терен 172	Сигнала 4863	28	ч/п сим.	II	2425±89,1	7,23	3,70±0,08	0,62
Росток 4838	Радоніса 838	37	ч/п сим.	III	2145±124,7	5,62	3,69±0,95	1,27
Вічний 846	Радоніса 838	18	ч/п сим.	II	2032±112,4	5,84	3,75±0,02	0,85
Торо 23	С.Т.Рокіта	29	1/2С x 1/2Г	III	2527±106,7	5,13	3,75±0,01	1,84
Драгомер 616827	Рефлекшн Соверінг	28	1/2С x 1/2Г	III	2480±117,3	7,07	3,08±0,10	1,21
Господарство "Жирівське"								
Росток 4838	Родоніс 838	17	ч/п сим.	II	2437±84,5	4,32	3,72±0,02	1,45
Вічний 846	Родоніс 838	19	ч/п сим.	III	2639±125,6	7,41	3,78±0,08	2,77
Чемпіон 7349	Сигнала 4863	21	ч/п сим.	III	2321±101,7	9,06	3,81±0,10	0,42
Терен 172	Сигнала 4863	16	ч/п сим.	III	2537±104,7	4,43	3,67±0,12	2,29

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Іршиш 1736	Рефлекшн Соверінг	8	1/2С х 1/2Г	Ш	2668±105,9	4,02	3,70±0,08	0,68
Сибастян 2	Рефлекшн Соверінг	23	1/2С х 1/2Г	Ш	2715±162,5	4,18	3,75±0,04	2,16
Герберт 7	Монтвік Чифтейн	21	1/2С х 1/2Г	ІІ	2643±85,4	4,91	3,80±0,09	2,68

Так, в дослідному господарстві "Лішнянське" помісні дочки бугая Торо 23 (надій 3078 кг – 3,75%) та Драгомера 616827 (надій 3125 – 3,82%) за ІІІ лактацію перевищували за надоем чистопорідних дочок симентальського бугая Ростока 4838 на 25,6% та 26,8%, Кумача 8154 на 14,4 % та 15,7%, Вічного 846 на 21,1 % і 22,3%, Компаса 2353 на 26,7% і 27,8% при статистично вірогідній різниці $P > 0,999$. Деяка перевага за молочною продуктивністю помісних корів над чистопородними симентальськими спостерігалася і в господарствах "Літинське" та "Жирівське" порівняно з коровами повновікової лактації.

Отже, в кращих племінних стадах за молочною продуктивністю помісні корови переважали чистопородних симентальських корів на 14,4-27,8%, проте симентальська худоба краще пристосована до екстремальних передгірських умов Прикарпаття і необхідно основний масив симентальської худоби зберегти в чистоті, як цінний генофонд породи.

УДК 636.882.11

М.М.КОЛТА¹, В.І.СТАХІВ², В.І.ЗІНКЕВИЧ², О.В.ДУЛЬЧАК²

ВИРОЩУВАННЯ ПЛЕМІННОГО МОЛОДНЯКУ ТЕЛИЦЬ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ В УМОВАХ ПРИКАРПАТТЯ

¹Інститут землеробства і тваринництва західного регіону УААН,

²Передкарпатський філіал Інституту землеробства і тваринництва західного регіону УААН*

Вивчення закономірностей росту і розвитку молодняку великої рогатої худоби є важливою складовою частиною зоотехнічної науки, так як в процесі розвитку молодняк набуває не тільки видові і породні властивості, але і притаманну тільки йому індивідуальність з усіма особливостями конституції, екстер'єру, темпераменту, життєдіяльності і майбутньої молочної або м'ясної продуктивності. Виявлення біологічних закономірностей росту і розвитку молодняку має не тільки теоретичний, але і практичний інтерес.

Індивідуальний розвиток проходить в умовах складної взаємодії генотипу молодняку тварин і конкретних умов зовнішнього середовища, в яких реалізується спадковість. У дослідженнях М.В.Зубця, Й.З.Сірацького, Я.Н.Данилківа (1994) відмічено, що генетично запрограмована продуктивність може бути реалізована тільки при сприятливих умовах вирощування, догляду, утримання та використання тварин. Багаточисельними дослідженнями встановлено і практично підтверджено, що різні способи і рівні годівлі